

خبر

حسام‌الدین آشنا در نقد ماجرای ترور «شمخانی» نمی‌توان توقع داشت که مردم باور کنند

آشنا گفت: آقای شمخانی قصه‌ای برای ملت تعریف کرده، جا افتاد یا نه؟ [می‌گوید] «من در خانه بودم، فرزندم نیم‌ساعت قبل بیرون رفته بود، یک صدايي آمد، سقف ریخت، سه ساعت زیر آوار بودم، من را بیرون آوردند و این دستگاه را فوت می‌کنم، خدا را شکر! الان هم آمده‌ام راهپیمایی». این قصه نشد که بشود. به گزارش انتخاب، حسام‌الدین آشنا، مشاور پیشین حسن روحانی به ماجرای که علی شمخانی از ترور خود تعریف کرد، واکنش نشان داد. آشنا گفت: موفقیت روایت به قدرت افناع، انسجام درونی و تطابق نسبی با واقعیت بستگی دارد، شما نمی‌توانید قصه‌ای که هیچ نسبتی به واقعیت ندارد را تعریف کنید و توقع داشته باشید که مردم باور کنند. نمی‌توانید قصه‌ای تعریف کنید که سر و ته آن جفت نباشد. او افزود: آقای شمخانی قصه‌ای برای ملت تعریف کرده، جا افتاد یا نه؟ [می‌گوید] «من در خانه بودم، فرزندم نیم‌ساعت قبل بیرون رفته بود، یک صدايي آمد، سقف ریخت، سه ساعت زیر آوار بودم، من را بیرون آوردند و این دستگاه را فوت می‌کنم، خدا را شکر! الان هم آمده‌ام راهپیمایی». این قصه نشد که بشود. او ادامه داد: هر کسی تعریف کند که قصه‌اش جا نمی‌افتد. تفسیر مخاطب این شد که چطور همه فرماندهان را زدند، شمخانی را زدند، چطور زدند نشد، چطور اکر زدند، حالش انقدر خوب است؟ هی سؤال درباره یک روایت مطرح می‌شود که باید تطابق با واقعیت داشته باشد.

گشایش تازه در حصر میرحسین موسوی به روایت نصرت‌الله تاجیک

نصرت‌الله تاجیک با اعلام گشایش تازه در حصر میرحسین موسوی نوشت: آقای موسوی در هفته‌های اخیر با سه تن از دوستان نزدیکش دیدار داشته است. نصرت‌الله تاجیک، زندانی سیاسی قبل از انقلاب، مدیر و دیپلمات سابق، از گشایش تازه دیگری در حصر میرحسین موسوی خبر داد. به گزارش انصاف‌نیوز، بنابر آنچه تاجیک می‌گوید میرحسین در حال بازگشت به زیست طبیعی است و موافقت کرده با بعضی مدیران و دوستانش دیدار کند. نصرت‌الله تاجیک در شبکه اجتماعی اکس نوشت: آقای مهندس موسوی و خانم رهنورد، هم همچون جناب کروبی در حال بازگشت به زیست طبیعی هستند! طول عمر طولانی و با عزت داشته باشند. آقای مهندس موافقت کرده با ملاقاتی، با بعضی از دوستانش، مدیران و کارشناسان دیدار و ملاقات داشته باشد. او البته از گشایش دیگری هم در حصر خبر داده اما نوشته است که اگر صلاح به عمومی کردن آن باشد میرحسین یا نزدیکانش آن را اعلام خواهند کرد. آقای موسوی در هفته‌های اخیر با سه نفر از دوستان نزدیکش دیدار داشته است. حصر مهدی کروبی با تعامل میان رئیس‌جمهور و رئیس قوه قضائیه در دولت میانه‌رو چهاردهم رفع شد و احتمال تکرار آن تجربه درباره حصر میرحسین موسوی نیز وجود دارد.

«شرق» از تقاطع نشست شورای حکام و بازگشت تحریم‌ها گزارش می‌دهد

بازی آخر در وین

مهدی بازگان: در واپسین ساعات پیش از نشست حساس و سرنوشت‌ساز شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، دیپلماسی هسته‌ای ایران در آستانه بحرانی نوین و پرابهام قرار گرفته است؛ بحرانی که در پی تحولات چند هفته اخیر، همچون ابر تیره‌ای بر فراز فضای سیاسی و حقوقی کشور سایه افکنده است. فعال‌سازی احتمالی «مکانیسم ماشه» از سوی تروئیکای اروپایی، بازگشت تحریم‌های شورای امنیت و هم‌زمان انتشار دو گزارش انتقادی آژانس علیه تهران، نویدبخش روزهایی آرام نیست و حکایت از صفا‌آرایی جدیدی در برابر ایران دارد؛ صفا‌آرایی‌ای که می‌تواند بار دیگر پرونده هسته‌ای کشور را در کانون بحران‌های بین‌المللی قرار دهد. در چنین بزنگاهی، عباس عراقچی، وزیر امور خارجه، با انتشار یادداشتی در روزنامه گاردین کوشید بار دیگر ابتکار عمل دیپلماتیک را در دست گیرد. او در حالی که با لحنی تند و انتقادی، اروپا را به تسلیم‌پذیری در برابر زیاده‌خواهی‌های واشنگتن و نقض تعهدات برجامی متهم می‌کند و فعال‌سازی مکانیسم ماشه را فاقد وجهت حقوقی می‌داند، اما هم‌زمان از آمادگی تهران برای رسیدن به توافقی پایدار هم سخن می‌گوید. این دوگانگی ظاهری، انتقاد صریح و دعوت هم‌زمان به گفت‌وگو، در واقع بازتاب راهبردی است که تهران در پیش گرفته: هشدار نسبت به تبعات ادامه مسیر تقابل و در عین حال کشودن درجه‌ای برای بازگشت به میز مذاکره، پیش از آنکه دیر شود. علاوه بر این نوشته، عراقچی در همایشی هم عنوان می‌کند هر وقت آمریکا آمادگی مذاکره عادلانه و با احترام داشته باشد مذاکره را آغاز می‌کنیم. به ادعای وزیر خارجه: «با سه کشور اروپایی هم مذاکرات ادامه دارد و چند دور تلفنی با وزرای خارجه سه کشور اروپایی گفت‌وگو داشتم. دوشب پیش با خانم کالاس گفت‌وگو داشتم. فکر می‌کنم درک بهتری از اوضاع در حال پدیدشدن است. سه کشور اروپایی اشتباه بزرگی کردند و به سمت مکانیسم ماشه رفتند. کار را در اصل سخت‌تر کردند. گفت‌وگوها ادامه دارد و امیدوارم به درک مشترکی برسیم». دیپلمات ارشد کشورمان خبر می‌دهد: «با آمریکا از طریق واسطه‌ها گفت‌وگوها ادامه دارد. آن روزی که آمریکایی‌ها آمادگی داشته باشند بر اساس احترام متقابل مذاکره کنند ما هم آمادگی داریم. باید حقوق و منافع ما رعایت شود. البته هیچ‌کس دیگر نباید از وظایف خودش غافل شود». در سوی دیگر، نشریه معتبر اکونومیست در تحلیلی واقع‌گرایانه، برجام را پس از خروج یک‌جانبه آمریکا و کاهش تعهدات ایران، به «پوسته‌ای خالی» تشبیه کرد؛ پوسته‌ای که در صورت بازگشت خودکار تحریم‌ها ممکن است برای همیشه فروپاشد. این نشریه با اشاره به شمارش معکوس دیپلماتیک، هشدار داده است که هرگونه لغزش می‌تواند به از دست رفتن آخرین فرصت‌ها برای احیای توافق منجر شود. وجه مشترک هر دو روایت، چه در یادداشت عراقچی و چه در تحلیل اکونومیست، این است که برجام اکنون بر لبه تیغ ایستاده است؛ توافقی که با کمترین خطا می‌تواند به ورطه نابودی سقوط کند. ایران امروز در بزنگاهی تاریخی قرار دارد: یا با رویکردی هوشمندانه و بهره‌گیری از پنجره محدود دیپلماسی، از تشدید تنش‌ها جلوگیری کند، یا با واکنشی شتاب‌زده، مسیر را برای بازگشت تحریم‌ها، انزوای بیشتر و حتی تقابل‌های خطرناک‌تر هموار کند. این میدان سیاست و دیپلماسی، بیش از هر زمان دیگری به «ابرکوانتومی» می‌ماند که در آن لحظه بحران قابل پیش‌بینی نیست، اما تبعات آن می‌تواند سرنوشت‌ساز و غیرقابل بازگشت باشد.

اروپا میان دیپلماسی و تسلیم

در یادداشت سکان‌دار سیاست خارجی کشورمان برای گاردین، عباس عراقچی اروپایی مدعی میانه‌رو را مورد حمله قرار می‌دهد و آن را بدل به «تسهیلگر زیاده‌خواهی‌های واشنگتن» می‌بیند. او خاطر‌نشان می‌کند که این اروپا-که زمانی هدفش حفظ توازن بین ایران

دیگر، میزان ذخایر اورانیوم ایران خود نمادی از این بحران است: بیش از ۸۴۱۳ کیلوگرم ذخیره که نزدیک به ۴۰۹ کیلوگرم آن در غنای ۶۰ درصد است. این ذخایر، در مرز فنی قابل سنجش برای دستیابی به سطح تسلیحاتی قرار دارد. ضمن اینکه آژانس به دلیل حملات اخیر امکان بررسی برخی سایت‌ها را ندارد. این وضعیت «ابهام کوانتومی» نام‌گذاری شده، یعنی شک و تردید در لحظه وقوع بحران بعدی؛ وضعیتی که قابل پیش‌بینی نیست، اما سرنوشت‌ساز است. اکونومیست تحلیل می‌کند که اگر ایران بتواند با سیاسی‌کاری محدود در برنامه هسته‌ای و با تأکید بر فرصت گفت‌وگو مانور دهد، شاید نیاز به واکنش سخت کاهش یابد. از سوی دیگر، رویدادهای آینده -چه بازگشت تحریم‌ها، چه فشار سیاسی داخلی- می‌توانند مسیر را به سمت یا بازگشت به یک توافق جدید یا تقابل نظامی و حقوقی تغییر دهند.

مکتب یا مصاف؟ آینده نامشخص بر توافق یا واکنش شدید

یکی از گزینه‌هایی که اکونومیست آن را برجسته می‌کند، تمدید مهلت «مکانیسم ماشه» برای شش ماه است که روسیه پیشنهاد داده و اروپایی‌ها هم به طور مشروط پذیرفته‌اند. اگر این تمدید، واقعا فرصتی برای احیای گفت‌وگو باشد، می‌تواند راهی مناسب برای جلوگیری از بحران فوری باشد. اما اگر زمان‌کشی باشد، آخرین پنجره برای حفظ برجام نیز بسته خواهد شد. در داخل ایران، بخش‌هایی از مجلس خواهان واکنش شدیدی هستند؛ از خروج از NPT تا قطع همکاری با آژانس. اما خروج از NPT، علامتی است جنگ‌افروزانه که می‌تواند اسرائیل و آمریکا را به واکنش نظامی تحریک کند، در حالی‌که این کشورها در ماه‌های اخیر حملاتی به تأسیسات هسته‌ای ایران انجام داده بودند. اگر ایران به رویکرد سیاستمدارانه روی آورد، یعنی به صورت هوشمندانه میان شفافیت و انفعال تنش‌آفرین حرکت کند، می‌تواند پیشنهاد مذاکرات جدید یا تمدید توافق قبلی را بدهد، بدون واگذاری تمام منافع خود. در این صورت، دیپلماسی می‌تواند راه بیرون‌رفت باشد؛ البته اگر فرصت تا قبل از پایان مهلت ماشه در اکتبر از دست نرود. اما اگر بازگشت تحریم‌ها قطعی شود و ایران واکنشی شدید داشته باشد، خطر بازگشت پرونده به شورای امنیت و گسترش فشار بین‌المللی بالا خواهد رفت. تصمیم ایران باید نه واکنشی هیجانی، بلکه مبتنی بر استراتژی هوشمندانه، حفظ دستاوردها و ادامه صحبت درباره راه‌حل‌های میانه باشد؛ برای جلوگیری از سقوط کامل توافق و ورود به وضعیت پرخروش... در شرایطی که بحران بازگشت تحریم‌ها از مسیر مکانیسم ماشه و از دست رفتن توازن برجامی، فضای سیاسی ایران و جهان را تحت فشار قرار داده، ترکیب گفته‌های عراقچی از گاردین و ارزیابی اکونومیست عملا تصویری هشداردهنده از دیپلماسی هسته‌ای ایران ترسیم می‌کند که می‌توان در یک جمله خلاصه کرد: «از یک سو، تسهیلگری اروپا در تسلیم در برابر واشنگتن و فقدان تعهد به برجام و از سوی دیگر، فرصت دیر هنگام بازسازی توافق در برابر خطر تبدیل‌شدن کامل آن به پوسته‌ای خالی». اکنون همه طرفین در نقطه‌ای حیاتی قرار گرفته‌اند که یا با هوشمندی سیاسی، فضای گفت‌وگو را احیا کنند یا با واکنش تند، خطر سقوط کامل توافق و ورود به مسیر قطعی بحران را بپذیرند. زمان در حال گذر است؛ لذا هر تصمیمی در این مقطع، سرنوشت توافق هسته‌ای ایران و موقعیت بین‌المللی آن را تعیین خواهد کرد.

مسیر دوگانه ایران: صبر دیپلماتیک یا تنش‌زایی؟

عراقچی با اشاره به پیشنهاد سه کشور اروپایی برای مقابله با ایران در مکانیسم ماشه، متذکر می‌شود که این اقدامات نتیجه‌ای جز تضعیف موقعیت اروپا نخواهد داشت. او باور دارد که این رفتار، نه‌تنها ایران را به طرف مقابل سیاق می‌دهد، بلکه دست اروپایی‌ها را از روندهای دیپلماتیک آتی کوتاه خواهد کرد و در نتیجه اعتبار و جایگاه منطقه‌ای آنها را تهدید می‌کند. همچنین، وزیر خارجه ایران در یادداشت خود بر اهمیت گفت‌وگو صادقانه تأکید می‌کند و می‌گوید اکنون زمان این است که تعریفی واقعی از «مشارکت» در برجام ارائه شود. عراقچی می‌افزاید حمایت از حمله به تأسیسات هسته‌ای ایران نمی‌تواند در معنای مشارکت باشد، به‌ویژه اگر این حمایت به‌وضوح نقض قوانین بین‌المللی باشد. از نظر دیپلمات ارشد کشورمان، ایران آماده گفت‌وگو و بازگشت به مسیر توافق است، اما فقط در برابر اروپا و کشورهای غربی‌ای که نشان داده‌اند قابل اعتماد هستند. این حمله اروپا در کنار موضع محکم ایران، فرصتی ایجاد کرده برای بازسازی اعتماد و مذاکره واقعی. اگر اروپا مسیر مستقل و مسالمت‌آمیز را پیش بگیرد، می‌تواند جایگاهی در گفت‌وگوهای آینده ایفا کند. در غیر این صورت، ایران خواستار تحکیم موضع خود بوده و هشدار داده که پیامدهای ادامه این مسیر، نه‌تنها برای ایران، بلکه برای امنیت منطقه‌ای و جایگاه اروپا بی‌سابقه خواهد بود.

پوسته خالی برجام: بحران کوانتومی یا طناب نجات؟

اما در مطلبی که اکونومیست منتشر کرده، شاهد یک قرائت متفاوت هستیم، چراکه این نشریه، توافق ۲۰۱۵ را اکنون به «پوسته‌ای خالی» تشبیه می‌کند. توافقی که خروج آمریکا از آن و توقف ایران در اجرای تعهدات، آن را بدون کارکرد کرده است. رافائل گروسی، مدیرکل آژانس، همین توافق را پوسته‌ای خالی می‌خواند که دیگر پشتیبان معنی‌داری ندارد. با فعال‌شدن مکانیسم ماشه از سوی اروپایی‌ها، شمارش معکوسی آغاز شده برای بازگشت تحریم‌های سازمان ملل. این تحریم‌ها به صورت خودکار بازگردانده می‌شوند، مگر آنکه شورای امنیت به صورت مخالف رای دهد؛ طرحی که عملا مانع توانایی چین و روسیه در اعمال وتو شده است. همین ویژگی، سازوکار ماشه را ابزار قدرتمندی برای فشار غربی‌ها کرده است. از سوی

ریموندویل

RAYMOND WEIL
GENEVE

millesime
AUTOMATIC SMALL SECONDS

SARMAN Co.

شرکت سرمان

۰۲۱ ۲۲ ۶۱ ۳۷ ۵۲

GPHG
GRAND PRIX D'HORLOGERIE DE GENÈVE
2023
Challenge Watch Prize